

«Cada dia tinc l'esperança que rebré un missatge que dirà: 'la guerra ha acabat, podeu tornar a casa'»

Parlem amb la Zinaida Dubina refugiada ucraïnesa a Terrassa i la Nataliya G. també d'Ucraïna que l'ha acollit amb la seva família

Zinaida Dubina, refugiada ucraïnesa, i Nataliya G., ciutadana d'Ucraïna resident a Terrassa. | Anna Mira

La **Zinaida Dubina** té 25 anys i és de **Zaporizhzhia** (Ucraïna) però fa tres setmanes que va arribar a **Terrassa**. Va sortir del país en tren amb el seu **germà petit** de 10 anys, la seva **tieta** i la seva **cosina**, també menor d'edat. Tots quatre comparteixen l'antic menjador de casa de la Nataliya i l'Alex, -convertit en un dormitori-. Des que va esclatar la guerra la **Nataliya**, també ucraïnesa que fa uns mesos que viu a la ciutat, va dir en aquest mitjà que volia fer el possible per acollir familiars i compatriotes a casa.

Especialitzada en tasques de desenvolupadora, la Zinaida ha pogut mantenir la seva **feina a distància**, l'única entrada de diners de la família, que s'han quedat a Ucraïna. Ella ha viscut l'esclat de la guerra i el soroll de les **sirenes antiaèries** o de les **bombes** amb un **estat de xoc permanent** sense prendre consciència que allò que no fa massa anys va estudiar als llibres d'història, estava passant a casa seva en ple **segle XXI**. Acompanyada per la Nataliya, en aquesta entrevista amb **LaTorre**, explica el seu testimoni i el periple per arribar fins a Terrassa.

- Com vas viure l'esclat de la guerra?

- Des que la guerra va començar que vam anar a casa de la meva àvia i ens hi vam quedar tres setmanes perquè a la ciutat on vivíem, Zaporizhzhia, hi havia combats a l'altra banda del riu Dnipro d'on estàvem. Sentíem les bombes, les finestres de casa cruixien i també les portes tremolaven. El que ens va fer marxar va ser quan van atacar la central nuclear de Zaporizhzhia, la meva ciutat. Aquella nit no vam dormir. Recordo que quan vam començar a rebre notificacions que deien que podrien atacar la central nuclear, vam intentar aconseguir medicaments i estris per intentar sobreviure a un atac nuclear, però ja no n'hi havia. L'endemà vam marxar als afores a una zona rural.

- Has vingut amb més família. Qui sou?

- Sí, jo tinc 25 anys i he vingut amb el meu germà de 10 anys, la meva tieta de 32 anys i la seva filla de 12 anys.

- I els teus pares?

- La meva mare i la meva àvia s'ha volgut quedar allà perquè no volen abandonar casa seva. La meva àvia té una vaca que fa poc ha donat a llum i no les vol abandonar. A més a més, últimament hi ha hagut molt pillatge i robatoris a les cases i per això tampoc volen marxar.

- Va ser difícil prendre la decisió de marxar?

- Després de l'atac a tocar de la central nuclear vaig tenir molta por de quedar-me a Ucraïna. Allà no podíem fer res, només quedar-nos a casa sense sortir perquè constantment sentíem les sirenes antiaèries que t'avisen d'un possible atac amb bombes.

"Tots teníem plans per viure i per les vacances de primavera o d'estiu. La guerra encara és quelcom inimaginable, estem al segle XXI!"

- Teníeu algun soterrani on refugiar-vos?

- No. Només tenim una mena de petit refugi on guardem els aliments, però com que l'edifici és antic, no era segur si queia una bomba de manera que quan sonaven les alarmes ens quedàvem al cantó de les parets mestres de la casa per intentar salvar-nos. Era molt dur, quan sentia les bombes només podia imaginar com estaven impactant a la gent a pocs quilòmetres d'on érem.

- Tens 25 anys, et podries haver imaginat mai que el teu país estaria en guerra l'any 2022?

- No. De fet, encara tinc la sensació que això mai podia passar. Tots teníem plans per viure i per les vacances de primavera o d'estiu. Encara és quelcom inimaginable per nosaltres. Dues o tres setmanes abans que esclatés la guerra hi havia qui deia que Rússia estava preparant un atac i que s'havia d'abandonar el país, però nosaltres no ens ho creiem. Era impossible! El 80% dels meus amics no ho vam creure, estem al segle XXI! És veritat que durant vuit anys hi ha hagut guerra a Donetsk i Lugansk, però en teníem una percepció diferent perquè quan va començar nosaltres teníem 17 anys. Sabíem que algú havia mort allà però ens quedava lluny i no ho percebíem com un referent.

Zinaida Dubina, refugiada ucraïnesa a Terrassa. Foto: Anna Mira

- Com ha estat la sortida del país?

- Vam marxar el 17 de març. Vam llogar un cotxe amb el meu germà per anar a la ciutat, ja que els autobusos ja no funcionaven. A Zaporizhzhia vam agafar un tren que anava directament cap a una ciutat fronterera de Polònia, que no recordo el nom. Allà vam estar dos dies, especialment durs. Alguns dels meus amics van marxar de la ciutat abans que jo i em van explicar que anaven molt estrets al tren, que no podien ni dormir. En canvi, nosaltres, ho vam passar una mica millor perquè només érem vuit persones per vagó i vaig poder dormir amb el meu germà, capicues.

- Tenies por durant el trajecte?

- Estàvem espantats perquè no sabíem on anàvem. Però l'objectiu era portar els menors a un lloc més segur. No obstant això, sents angoixa i pressió perquè realment no saps on vas ni què passarà l'endemà. També eren dures les històries amb les quals et trobes allà. Recordo una noia de la meua edat, aproximadament, amb el cabell gris per les bombes que deia que havia perdut bona part de la seva família i amics.

- Amb què us trobeu quan arribeu a Polònia?

- Quan vam baixar del tren el primer que fas és passar el control de Passaport. Després ens vam trobar amb molts voluntaris que ens van oferir sopes, pizza i menjar calent. La veritat és que ho vam agrair molt perquè feia molts dies que menjàvem entrepans freds. Allà ens van preguntar què necessitàvem, si havíem d'anar a algun lloc, etc. La gent s'hi havia bolcat molt per ajudar als que fugíem de la guerra. Ens van facilitar els bitllets de tren per anar a Varsòvia on una amiga d'una amiga que s'havia mudat el mes de gener a Polònia ens va ajudar a buscar un lloc per estar-nos uns dies. Ens va venir a buscar un noi que ens va portar des de l'estació de tren fins a casa seva i ens vam quedar uns dies allà. Vam intentar buscar algun altre lloc on quedar-nos més temps, però

aquestes setmanes Polònia està sobresaturada.

- El pla era quedar-vos a Polònia?

- Sí, perquè és el país que està més a prop d'Ucraïna i esperàvem entendre el polonès però va ser complicat. Vam intentar anar a cases d'ucraïnesos establerts a Polònia. També vam anar a les ambaixades d'Ucraïna o d'Espanya a demanar menjar i roba i això sempre va ser fàcil. Tothom volia ajudar. Vam estar-nos a Varsòvia quatre o cinc dies fins que vam poder agafar un avió a Madrid i des d'allà vam venir amb cotxe a Terrassa on vam arribar el 24 de març. Però quan vam arribar a Madrid hi havia gent de la Creu Roja i també policia que registraven totes les persones i havíem de tenir un lloc on anar, si no, no et deixaven sortir de l'aeroport. Recordo que una noia va dir que havia fet un contacte per Internet amb un voluntari, però com que no ho van poder comprovar, no la van deixar sortir. Això ho fan per tenir controlada la gent i evitar màfies.

- Com estàs? Com ets sents aquí?

- Perduda, distreta, és una sensació que no estem acostumats. Només havia estat una vegada fora de casa, en unes vacances, però això és diferent.

Nataliya: Alguns dels meus amics estan a Portugal i han vingut com si fossin vacances perquè no volen pensar que no tornaran a casa seva, a Ucraïna. És molt difícil d'acceptar la situació.

- Podeu parlar amb els vostres pares sovint?

- Sí, ens truquem cada dia i també estem sempre pendents de les notícies que ens avisen quan sonen les sirenes antiaèries.

- Com estan ells?

- Estan contents que estiguem a l'estranger perquè estem en un lloc més segur. Ahir vaig parlar amb la meva àvia i...[s'emociona]... ens va dir que tenien menjar suficient. Això és important perquè al principi no teníem prou menjar. Però no tenen prou medicaments, les farmàcies estan buides. El que sí que tenen és aigua i llum perquè estan al poble però aquests dies els russos estan tornant a bombardejar la nostra ciutat i han ocupat diversos barris.

La Zinaida Dubina i la Nataliya, durant l'entrevista amb LaTorre. Foto: Anna Mira

Nataliya: De fet, la meua mare viu a la zona on ara hi ha els russos. Els té molt a prop. Ella de moment està bé, està entretinguda amb el seu hort plantant hortalisses, patates, cuidant la terra. Espero que els nostres militars -ells són forts- facin fora els russos i defensin el país.

- En el seu cas Nataliya, com ha estat rebre la Zinaida i la seva família?

- Teníem clar que havíem d'ajudar-los. Vam convertir la nostra sala d'estar en una habitació amb quatre llits. La mare del meu marit ens ha deixat peluixos pels nens i ens ha ajudat molt. No tenim problemes vivint junts perquè tenim els mateixos costums. A més a més són familiars d'amics meus i jo els conec des de fa molts anys. Des del principi nosaltres hem estat molt actius a les manifestacions per demostrar a la gent que la gran cultura russa -Pushkin, Dostoievski i Tolstói- no inspiren la societat russa a ser una civilització. Actualment, el 86% de la població russa dona suport a Putin -i la guerra-, quan abans era el 76%. Però el problema és que són gelosos d'Ucraïna i de la vida que teníem fins ara.

- Abans de l'entrevista heu anat al punt d'informació de l'Ajuntament, ha estat útil?

- Nataliya: Hi hem anat perquè els menors necessiten escolaritzar-se i també necessiten roba i una mica de diners per moure's per aquí. Els nens necessiten socialitzar-se i tot i que ara reben algunes classes en línia amb ucraïnès, no tenen amics aquí. Estan molt avorrits perquè es passen quasi tot el dia a casa. Pel que fa a la Zinaida i a la seva tieta poden estar legalment tres mesos però després necessiten la residència per treballar i viure i això també hem demanat informació per fer-ho.

- Com era la teua vida a Ucraïna, Zinaida. Treballaves, estudiaves?

- Estava treballant, bé, ho segueixo fent perquè soc desenvolupadora i la meva feina permet fer-la a distància. Però la meva tieta treballava al servei d'emergències mèdiques i ara no té feina. Per això necessita la residència temporal que li permeti buscar una feina. A més a més el meu germà és menor d'edat i els seus pares estan a Ucraïna de manera que necessitem arreglar la documentació perquè tingui tutors legals aquí.

"Avui li he preguntat al germà de la Zinaida quan és el seu aniversari i m'ha dit que és el 6 de maig. Li he dit que podem fer un pastís pel seu aniversari i ell, innocentment m'ha contestat: 'bé, no ho sé perquè segurament la guerra ja haurà acabat i ja estaré a casa pel meu aniversari'"

- I els teus amics també han marxat o s'han quedat a Ucraïna? Algú està a l'exèrcit?

- La majoria d'ells estan a l'estranger, sobretot a Polònia o Alemanya però molts s'han quedat a Ucraïna. Conec un noi que està a l'exèrcit ara mateix.

Nataliya: Alguns coneguts meus també estan a les milícies però tenim molt poca informació d'ells per seguretat. No poden dir on estan i quan truquen diuen que estan bé i llestos. Però per ells és molt dur. En un dels casos que conec, en quatre dies només s'han canviat els mitjons. Han estat lluitant, permanentment.

- Ja han passat gairebé set setmanes des de l'inici de la guerra, us imaginàveu que podria durar tant?

- Nataliya: Quan la guerra va començar -dijous 24 de febrer- els primers dos dies estàvem deprimits i en xoc perquè creiem que perdríem. Però al tercer dia, quan vam veure que podíem defensar el nostre territori, va ser un sentiment d'esperança. Aleshores pensava que en una setmana els faríem fora. Però després d'això, els nostres polítics ens van dir que potser duraria dos o tres mesos, després van parlar de sis mesos o fins i tot dos anys. No ens esperàvem que això podria durar tant de temps. Et poso un exemple: avui li he preguntat al germà de la Zinaida quan és el seu aniversari i m'ha dit que és el 6 de maig. Li he dit que podem fer un pastís pel seu aniversari i ell, innocentment m'ha contestat: "bé, no ho sé perquè segurament la guerra ja haurà acabat i ja estaré a casa pel meu aniversari". Segurament la guerra no acabarà fins que s'aconsegueixi enfonsar l'economia russa amb sancions. Però és difícil d'imaginar quanta gent haurà mort per quan això passi.

Cada dia tinc l'esperança que avui rebré un missatge que dirà: "la guerra ha acabat, hem guanyat, podeu venir a casa". Per això en els meus plans no tinc un pla a llarg termini, anem fent dia rere dia. És molt dur pensar que no s'acabarà aviat. Perquè tots estem en xoc veient les imatges de Bucha o Irpin, a tocar de la capital, Kíiv. Totes les persones que han estat assassinades pels russos, les dones que han estat violades, la mena de forns crematoris que estan utilitzant per fer desaparèixer els cossos, etc. No sabem quanta gent ha mort realment.

Fan una crida a Europa i al món per aturar la guerra al seu país. Foto: Anna Mira

Nataliya: Al principi de la guerra ens vam pensar que aquests forns crematoris els feien servir per als seus soldats, per fer-los desaparèixer i així aparentar que no hi havia soldats morts però hem vist que no. Deixen els soldats russos a casa nostra -perquè si els volen repatriar han de pagar per ells- i el que fan és fer desaparèixer civils ucraïnesos per amagar crims de guerra.

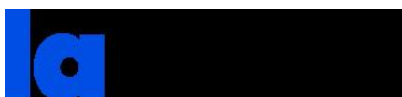
"És molt dur veure comentaris a les xarxes socials i a Internet en general que riuen de les matances i diuen 'això és el que hem de fer, matar a tots els ucraïnesos'"

- De quina manera continuaran donant suport a Ucraïna des d'aquí?

- Nataliya: El meu desig és dir als europeus que no es facin il·lusions sobre els russos encara que estiguin fora de Rússia. N'hi ha molts que donen suport a Putin i a la guerra perquè es consideren una 'gran nació' però què fan avui en dia per ser-ho?

Però ara per mi, el més important és poder seguir treballant, ja que ningú més de la meva família ho pot fer i, per tant, són els únics diners que entren. I vull anar a les manifestacions per fer créixer encara més el moviment contra la guerra. Molts russos encara creuen que la Segona Guerra Mundial es va guanyar gràcies a ells però s'obliden de la Unió Soviètica on hi havia molts altres països.

- Ha de ser difícil per vosaltres sentir i veure aquestes reaccions.

- No puc entendre com pots estar orgullós de matar altra gent. És molt dur veure comentaris a les xarxes socials i a Internet en general que riuen de les matances i diuen "això és el que hem de fer, matar a tots els ucraïnesos". I no només gent gran sinó, també molts joves, gent de la meva edat. Fins i tot hi ha una *influencer* russa amb centenars de seguidors que a través d'un canal de Telegram diu coses en contra dels ucraïnesos i fa mofa de noies joves violades com ara dient "els 16 anys a Rússia és l'edat del consentiment, així que podia ser violada".

- Què n'espereu d'Europa i dels europeus?

- Han de fer coses en contra de la guerra. En algunes ciutats no tenen medicines perquè les han robat els russos, als vídeos pots veure productes ucraïnesos en mans de soldats russos. Calen sancions més dures. El que s'ha fet fins ara és massa poc i la guerra s'està finançant amb els diners que cada dia Europa paga pels carburants i el gas rus. La guerra no és només sobre Ucraïna sinó que afecta a tot el món perquè Ucraïna és el principal exportador d'oli de gira-sol. Com es pot pensar que no es pot fer res? Europa està configurada de països amb democràcies, la gent té veu i cal que tothom en parli perquè els països europeus prestin més atenció a què està passant a Ucraïna.

Nataliya: Viure fora de Rússia no implica ser bon rus. Si volen bones relacions amb la resta, han d'actuar també en contra de Putin i en contra de la guerra i donar suport a la justícia.